

Ассалому алайкум қадрли анжуман иштирокчилари!

Маълумки кейинги йилларда мамлакатимизда коррупциянинг олдини олишга қаратилган барча механизмларни ислоҳ қилишда фуқаролик жамиятини ривожлантириш устувор вазифа этиб белгиланди.

Барча ҳудудларда бўлгани каби Навоий вилоятида ҳам Коррупцияга қарши курашиш бўйича мўлжалланган давлат дастури асосида вилоят ҳокимлигининг алоҳида чоратадбирлар дастури ва “Йўл харитаси” тасдиқланиб, вилоят ҳокимлигида коррупцияга қарши ички назорат бўлими фаолияти йўлга қўйилди. Шунингдек, вилоятнинг барча туман ва шаҳар ҳокимликларида ҳокимларнинг тегишли қарор ва фармойишлари билан коррупцияга қарши ички назорат қилиш ишларини таъминлаш бўйича масъуллар белгилаб олинди.

Ушбу тадбирлар самараси натижасида коррупцияга қарши кураш бўйича халқаро стандарт талабларига жавоб берувчи комплекс тизим яратилиб, коррупциявий ҳолатларни барвақт аниқлаш ва уларнинг сабаб ва шарт-шароитларини бартараф этиш, коррупциявий хатти-ҳаракатлар содир этилишининг олдини олиш, ҳокимлик тизими ходимларида коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш мақсадида уларнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини ошириш, коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги ҳужжатлар ижроси таъминланмоқда.

Ҳокимликлар фаолияти ва иш юритуви шаффофлигини таъминлаш, давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари тизимида коррупция, бошқа ҳуқуқбузарликларни содир этилишини олдини олиш мақсадида, “E-qaror” электрон тизими йўлга қўйилиб, бу чиқарилаётган қарорларни кенг жамоатчилик тўғридан тўғри кузатиб бориши имкониятини яратди.

Шунингдек, вилоят ҳокимлигида коррупция ҳақида хабар беришга мўлжалланган бир қатор алоқа каналлари жумладан фейсбук, телеграм мессенжериде, ҳокимликнинг

расмий веб-сайтида, инстаграм саҳифасида ва youtube саҳифасида алоқа каналлари мавжуд бўлиб, улар орқали вилоятда коррупцияга қарши курашиш борасида амалга оширилаётган ишлар, тадбирлар, коррупцияга қарши мурасасиз муносабатни шакллантиришга қаратилган материаллар, тарғибот тадбирлари ва шу каби бошқа маълумотлар кенг оммага етказилмоқда.

Аҳолининг коррупцион муносабатларга мурасасизлиги ҳамда ижтимоий адолат устуворлигини таъминлаш мақсадида вилоят ҳокимлигида коррупция ҳақида хабар беришга мўлжалланган назорат шўъбасининг 79-229-62-53, 78-770-31-11 ва қисқа 1066 рақамли “ИШОНЧ ТЕЛЕФОНИ” ташкил этилган.

Ҳудудий кенгаш фаолиятида амалга ошириладиган тадбирлар, сўровномалар, мулоқотларда ёшлар, ННТлар ҳамда кенг аҳоли вакиллари мунтазам равишда жалб этилиб, ёшлар орасида тушунтириш ва тарғибот тадбирлари, турли йўналишларда танловлар ташкил қилинмоқда. Ҳудудий Кенгашга бириктирилган Миллий кенгаш аъзолари билан ўзаро алоқаларнинг йўлга қўйилиб, белгиланган муддатлар якуни билан қонунчиликдаги бўшлиқлар ёки коррупцияга сабаб бўлувчи омиллар тўғрисида Миллий кенгашга асослантирилган таклифлар такдим этиб борилмоқда.

Идоравий коррупцияга қарши тизимнинг актуаллиги ва унинг қонунчилик талаблари, шу жумладан, халқаро стандартлар талабларига мувофиқлиги мониторинги бўйича вилоят ҳокимлигининг Одоб ахлоқ қоидалари ва коррупцияга қарши курашиш Сиёсати талабларига риоя этилиши юзасидан мониторинглар ўтказилиб келинмоқда. Уларнинг натижалари вилоят ҳокимлиги, халқ депутатлари вилоят Кенгаши сессияларида муҳокама этилиб, айбдорларга нисбатан жазо ҳамда бу каби ҳолатларнинг такрорланмаслиги чоралари белгиланмоқда. Хусусан жорий йилда 4 та ташкилот раҳбарининг ҳисоботи халқ депутатлари вилоят кенгашида муҳокама қилинди.

Шу асосда амалга оширилган ишларга Навоий вилояти мисолида назар солсак, ҳуқуқий демократик давлат ва ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисоди асосидаги фуқаролик жамиятини барпо этиш барқарор кечмаётганлигини кузатиш мумкин. Хусусан, вилоят Коррупцияга қарши курашиш рейтинг кўрсаткичларининг айримларида ижобий баҳога эга бўлиб, ҳар чоракда юритиладиган Худудлар кесимида коррупция тарқалганлик даражаси рейтинги бўйича айрим параметрларда кўрсаткичлар бўйича “яшил” худудлар тоифасига киритилсада Давлат органлари ва ташкилотлари фаолиятининг очиқлик индексида 100 баллдан 62,2 балл билан “сарик”, Коррупцияга қарши курашиш ҳудудий кенгаш фаолияти рейтинги бўйича 100 баллдан 49,5 балл билан республикада 7 ўринда бормоқда.

Шу билан бирга вилоятда коррупцияга қарши курашишнинг ишларнинг самарадорлиги рейтингида “қониқарсиз”, давлат органлари ва ташкилотлари фаолиятининг очиқлик индексида сарик балл билан баҳоланганлиги олдимизда қисқа фурсатларда бартараф этилиши лозим бўлган қатор вазифалар турганлигини кўрсатмоқда.

Рухсатингиз билан уларга қисқача тўхталиб ўтсам. Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, вилоят бўйича жорий йилнинг **11** ойида мансабдорлик ва коррупцияга оид ҳолатлар юзасидан **343** та жиноятлар қайд қилинди.

Бугунги кунга қадар, мазкур ҳолатлар бўйича **183 нафар** шахсга нисбатан **125** та жиноят ишлари бўйича дастлабки тергов ҳаракатлари олиб борилиб, айбдор шахсларга нисбатан жаҳо муқаррарлиги таъминланди.

Коррупцион жиноятлар оқибатида жами **38** млрд. **253** млн. сўмлик зарарлар аниқланиб, шундан тергов давомида **24** млрд. **240** млн. сўми ёки **64,0** фоизи ундирилиши таъминланди.

Жиноят содир қилган мансабдор ва бошқа шахсларнинг **169 нафари** туман - шаҳар ва **14 нафари** вилоят миқёсидаги корхона, ташкилот ва идораларда фаолият юритган.

Юқорида таъкидланганидек, коррупцияга қарши курашишда Давлат органлари ва ташкилотларининг очиқлиги муҳим ўринга эга. Бунда одамлар ўзларини фуқаролик жамиятининг том маънодаги аъзоси сифатида ҳис этишиб, қабул қилинаётган бу қарорларга нисбатан ўз муносабатларини билдиришади. Давлат органлари, корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг масъулияти ошади. Бугунги кун ҳолатида 17 та вазирлик ва идораларининг Навоий вилоятидаги ҳудудий бошқармаларидан 5 тасининг (Қишлоқ хўжалиги, Адлия, Маданият, Соғлиқни сақлаш, Автомобил йўллари ва мактабгача ва мактаб таълими бошқармалари) Интернет тармоғида расмий веб-сайтларни ташкил этилганлиги очиқликни таъминлаш бўйича олдимизда бир қатор долзарб вазифалар турганлигини кўрсатмоқда. Шунингдек, халқ депутатлари Кенгашлари сессияларини телеканаллар ҳамда Интернет тармоғи орқали жонли эфирга узатилишини изчиллик билан давом эттирамиз. Албатта, бу чоралар мансабдорлик, ўзлаштириш йўли билан талон - торож қилиш, имтиёзли кредитлар, ажратиш соҳаларида жиноятларнинг олдин олади.

Манфаатлар тўқнашуви Коррупцион муносабатларнинг энг хавфли кўриниши эканлиги барчамизга маълум. Вилоят ҳокимлигида манфаатлар тўқнашуви “Давлат фуқаролик хизмати тўғрисида”ги Қонун Республика Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланган “Давлат фуқаролик хизматчилари одоб-ахлоқининг намунавий қоидалари” асосида декларацияланган ва тартибга солинган бўлиб, 2023 йил давомида, вилоят туман (шаҳар) ҳокимликларида манфаатлар тўқнашуви ҳолатлари аниқланмади. Бироқ Мансабдорлик жиноятлари соҳалар кесимида таҳлил қилинганда салмоқли қисми ижро ҳокимиятининг мансабдор шахслари томонидан содир

этилган ишлар тоифасига тўғри келмоқда. Хусусан, ижро ҳокимияти мансабдор шахслари томонидан 41 та жиноий ишлари бўйича 68 нафар шахслар (маҳаллий ҳокимият тизимида 2 та иш 4 нафар шахс, солиқ қўмитаси ва кадастрлар палатаси 2 тадан иш 4 тадан шахс, камбағалликни қисқартириш ва бандлик бошқармаси 3 та иш 5 нафар, қишлоқ ва сув хўжалиги тизимида 4 та иш 6 нафар, соғлиқни сақлаш 3 та иш 4 нафар, мактабгача ва мактаб таълими 4 иш 6 нафар, маданият ва туризм 3 та иш 5 нафар шахс ва бошқалар), давлат улуши бўлмаган хўжалик юритувчи субъектлар томонидан 41 та иш 55 нафар шахслар (кредит ва субсидия маблағларининг ишлатилиши, қурилиш, солиқдан бўйин товлаш ва б.ш), тижорат банклари мансабдор шахслари томонидан 8 та иш 19 нафар шахслар, давлат улуши бўлган хўжалик юритувчи субъектлар мансабдор шахслари 7 та иш 8 нафар шахслар, 3 та иш ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимлари, 19 нафар ишсизлар (фирибгарлик ва пора бериш) томонидан содир этилган ишлар тоифасига тўғри келиши, коррупцияга энг кўп мойил бўлган лавозимларда ишлаётган бошқарув ходимлари учун Давлат хизматчилари онгига “Ҳалоллик вакцинаси”ни сингдириш, коррупциявий хавф-хатарлар - контрагентларни текшириш” йўналишларида амалий ишларга барча куч ва имкониятларимизни сафарбар этишимизни тақозо этади. Ва бунга салоҳият ва барча имкониятларимиз мавжуд.

Бугунги йиғилиш Коррупцияга қарши курашиш борасида эришилган ютуқларимиздан кўра, олдимизда турган вазифаларимиз кўплигини кўрсатиб, бу борада мухтарам Президентимиз белгилаган устувор йўналишларда изчиллик ва қатъият, шахсий намуна кўрсатишимиз лозимлигига яна бир бор ундайди.